

Matti Immosen haastattelu

Jututti ja kirjoitti 2/2010 Antero Jämsä

Pursiseuramme perinnetoimikunnan haastatelluista vuorossa on nyt Matti Immonen. Mielellä on paljon kerrottavaa niin vesihiihdosta kuin mm. Windmillien tulosta Kuopioon ja Suomeen. Kannatti tavata tämä mies:

Syntynyt 16.7.1936 Kuopiossa, insinööri

Toimintaa KuoPSissa:

- Sekä moottorivene- että purjevenepuolella aktiivisesti monessa mukana
- Ensimmäinen varakommodori 1963-1970 eli seuran uudelleen perustamisesta 12.8.63 alkaen
- Kallavesj-näyttelykomissaari 1968

Näin Matti Immonen kertoi:

Immosen isä rakensi Kuopion Lehtoniemeen mökin. Hän oli siihen aikaan ensimmäisiä mökinrakentajia sillä seudulla. Mieleen on jäänyt, että äiti hiukan pelkäsi siellä metsän keskellä. Niinpä paikka myytiin, ja uusi paikka löytyi Kärängän saaresta 1936..

Matti Immonen tuotiin synnytyslaitokselta Lehtoniemeen. Kärängän saarella hän sitten varttui.

Ensimmäiset purjehduskokemuksensa Immonen sai, kun Kärängästä liikuttiin soutuveneellä apupurjeen avulla. Purjeveneen keulassa ollut kahvelipurje antoi hyvää kyytiä. Immonen muistaa esimerkiksi, miten Kärängästä tultiin myötätuulessa ns. Teurastamon rantaan kahden kilometrin matka kahdeksassa minuutissa.

Sotien jälkeen 40-luvun lopulla rahapuha hiljensi purjehdusharrastusta. Kallavedellä harrastus hiipui ja lähes kuoli.

Seuraavalla vuosikymmenellä harrastus alkoi elpyä. Rakennusmestari Veli Nylund esimerkiksi hankki Lightning-veneeseen, jota myös Matti Immonen sai kokeilla.

Vuonna 1958 Immonen aloitti insinöörin opinnot Tampereella. Hänen kaverillaan siellä oli Näsijärvellä jolla, soutuveneeseen kokoinen Gööteporin Eekka, soutuveneeseen kokoinen puinen vene, jota syksyisin kokeiltiin.

Koulun loputtua nuori insinööri palasi Kuopioon. Purjehdusharrastus jatkui Lilly-nimisellä vanhalla puisella kolmekymppisellä saaristoristeilijällä, jonka kanttori Henry Nieminen 1963 myi Nilakalta Kallavedelle. Paatti oli kaksi vuotta maannut kuivilla ja kaipasi kunnostusta, mutta oli Uudenkaupungin veneveistämön 1914 valmistama arkkitehti Gustav Axel Estlanderin suunnittelema kaunotar, Immosen mukaan hyvä vene, joka seilasi monta vuotta Kallavedellä.

Seuraavan vuosikymmenen vaihteessa Lilly myytiin ja tilalle ostettiin Tampereelta Arteknoilta kimppaveneenä Ohlson 29. Sitä purjehdittiin kymmenisen vuotta. Sitten vuorossa oli 35-

jalkainen Nauticat, niin ikään kimppavene, erinomainen purjehtija. Ohlsonin myöhemmästä historiasta Immonen tietää, että vene 90-luvulla myytiin Saksaan.

Purjehduskokemusta Immosella on aina Karibialta saakka. Joskus 80-luvun lopulla hän kaverin kera vuokrasi sieltä suomalaiselta yrittäjältä 47 jalan Swahnin. Miehet purjehtivat kolmiin. Tuota Tiger Lily -nimistä venettä ohjatessaan Immonen koki veneilyharrastuksensa yhden huippuhetken: noin 30 metriä ahterista valas heilautti pyrstöään ja vaipui syvyyksiin.

Immosen parhaita kavereita pursiseuran toiminnassa oli Pekka Vartiainen (vrt. Pekka Vartiaisen haastattelu. aj). Vartiaisen Warvitar-laiva tuli hänellekin tutuksi.

Vartiainen ja Immonen toimivat aluksi moottorivenekerhossa, joka järjesti kisoja Keiliniemessä. Kun siellä moottoriveneilijät ja purjehtijat tapasivat toisiaan, syntyi ajatus pursiseuran ja moottorivenekerhon yhdistämisestä. Ajatus toteutui 60-luvun puolivälissä. Moottorivenekerhon toiminta jatkui pursiseurassa moottorivenejaostona.

Moottorivenetoiminnan vuosilta Immonen muistaa mm. Essi Koivumäen, tunnetun naispuolisen kilpa-ajajan, jolla puoliso toimi huoltajana. Toinen aktiivinen oli Ilmari Koivumäki, ”viimeinen” moottoriveneiden virittäjä.

Vilho Suurosesta, yhdestä kovasta kuskista, Immoselle mieleen jäi erikoinen sattumus. Matti Immonen toimi kisoissa kuuluttajana ja oli juuri lukemassa sammuttimien mainosta, kun Suurosen vene leimahti tuleen. Immonen ehti selittää, miten sammutin on hyödyllinen. Silloin yleisö näki havaintoesityksen. Suuronen rauhallisesti tukahdutti palon sammuttimellaan.

Purjehduksesta puheen ollen Immonen ottaa esille Rolf Arnkilin toiminnan. Immonen tutustui Arnkiliin vaimon kautta. Arnkil kutsui Immosen juttelemaan.

Arnkil toi Suomeen Windmill-veneet. Pursiseura innostui asiasta. Windmill nähtiin sopivaksi veneeksi nuorelle, joka kasvoi optimistijollista ulos. (Arnkilin toiminnasta tässä asiassa kertoo mm. Joan Arnkil-Campbellin kirja Ei murheella vaan ilolla, joka ilmestyi WSOYn kustantamana 1972. Kirjassa J A-C kertoo puoliosastaan metsänhoitaja Rolf Arnkilista, kirjailijasta ja pursiseurassa toimineesta veneilijästä. Kirja osui käteeni muutamaa kuukautta sen jälkeen, kun pursiseuran juhla kirja Sluuppi Savon vanavedessä ilmestyi. Antero Jämsä).

Immonen hankki rouva Arnkilin avustuksella Windmilleihin Englannista dacron-purjeet. Hankintaan liittyi episodi Kuopion tullin kanssa. Piti selvittää purjeiden hinta tullimaksuineen. Tulli Kuopiossa ilmoitti tullin suuruudeksi 25 prosenttia. Kun purjeet sitten tulivat, Kuopion tullin ilmoittikin yllättäen, että tullimaksu valitettavasti onkin 50 prosenttia. Syntyi tiukka vääntö, jossa alkuperäinen 25 prosentin tullin tulli jäi voimaan. Purjeet hankittiin 17 veneelle.

Omasta veneestään Matti Immonen luopui 90-luvulla. Tätä kirjoitettaessa hän ei enää ole pursiseuran jäsen, mutta sanoo silti yhä olevansa sydämestään pursiseuralainen.